

Codul de Etică și Conduită al angajaților din cadrul IMSP AMT Ciocana

Capitolul I Dispoziții generale

1. Codul de etică și conduită al angajaților (în continuare–Cod), reglementează principiile fundamentale de etică, normele obligatorii de conduită și disciplina muncii în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu în cadrul IMSP AMT Ciocana.

2. Prezentul Cod presupune crearea unui cadru etic de conduită, necesar desfășurării bunei activități a instituției, contribuirii la prevenirea și eliminarea corupției, oferirea serviciilor medicale calitative, precum și crearea unui mediu de încredere și respect reciproc între angajații instituției și pacienți.

3. Normele de conduită prevăzute în Cod sunt obligatorii pentru toți angajații din cadrul instituției (atât pentru personalul medical cât și pentru celelalte categorii de salariați).

4. Codul prevede asigurarea prestării unor servicii de calitate, bazate pe etică și integritate organizațională, conștientizarea de către angajați a responsabilității în procesul îndeplinirii atribuțiilor și a necesității de a respecta disciplina de serviciu.

5. Normele prezentului Cod se întemeiază pe prevederile legislației Republicii Moldova, ale tratatelor și convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Capitolul II Principiile de etică și conduită

6. Angajații IMSP AMT Ciocana trebuie să fie model de comportament etico-profesional și în activitatea sa se ghidează de următoarele principii:

a) *legalitate* – în exercitarea atribuțiilor ce-i revin, angajații sunt obligați să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) *profesionalism* – angajații au obligația să-și îndeplinească atribuțiile de funcție cu responsabilitate, competență, eficiență, promptitudine și corectitudine, asigurate de o bună pregătire a angajaților IMSP AMT Ciocana. Angajații sunt responsabili pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu față de conducătorul nemijlocit și față de conducătorul ierarhic superior;

c) *calitatea serviciilor* – angajații instituției trebuie să-și îndeplinească atribuțiile la cele mai înalte standarde de performanță, astfel încât să asigure atât realizarea eficientă a funcțiilor de bază ale instituției, cât și satisfacția pacientului pentru serviciile

medicale acordate. În exercitarea profesiei angajații acordă prioritate intereselor pacientului, care primează asupra oricăror alte interese.

d) *integritate* – angajații își exercită funcția în mod onest, corect și conștiincios. Angajaților le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alte persoane, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;

e) *confidențialitate* – angajații sunt obligați să nu divulge informațiile pe care le dețin în virtutea exercitării atribuțiilor de serviciu;

f) *independență* – angajații își îndeplinesc atribuțiile și împuternicirile potrivit competențelor, stabilite pentru nivelul ierarhic pe care îl ocupă în cadrul instituției, fără imixtiunea ilegală a altor angajați, persoane sau autorități;

g) *imparțialitate* – angajații sunt obligați să ia decizii în mod nediscriminatoriu și echitabil, fără a acorda prioritate unor persoane sau grupuri de persoane în funcție de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială, postul deținut, prioritar fiind interesul pacientului. Angajații trebuie să posede un comportament bazat pe respect, exigență, corectitudine și amabilitate în relațiile cu conducătorii, colegii, subordonații și pacienții;

h) *respect și acceptare* – în exercitarea profesiei angajații trebuie să fie toleranți, atenți și înțelegători cu alte persoane, cu părerile și valorile acestora. Iar relația cu pacienții trebuie să fie bazată pe respect, încredere, confidențialitate și toleranță;

i) *libertate în gândire și exprimare* – angajații pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

j) *loialitate* – angajații dau dovadă de devotament față de instituția unde activează și valorile promovate de aceasta, față de obiectivele, funcțiile și misiunile ei, de onestitate în relațiile interpersonale. Angajații au obligația să se abțină de la orice act sau faptă care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale instituției în care activează sau ale pacientului.

Capitolul III

Integritatea angajaților

7. Angajații instituției nu trebuie să se folosească de funcție sau de alte circumstanțe pentru a-și spori numărul de pacienți.

8. Angajații au obligația să evite implicarea în acte de corupție sau mituire. Aceștia nu vor emite certificate sau alte documente care să aducă lor personal sau pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit.

9. Este interzisă înțelegerea dintre doi sau mai mulți lucrători medicali, dintre lucrătorii medicali și farmaciști sau dintre lucrătorii medicali sau farmaciști și personalul auxiliar, angajat în instituția medicală sau farmaceutică, în vederea obținerii unor avantaje materiale. Lucrătorului medical i se interzice prescrierea medicamentelor în favoarea unor companii farmaceutice, în scopul obținerii unor profituri personale

sau instituționale, precum și prepararea, eliberarea, distribuirea și comercializarea produselor farmaceutice și parafarmaceutice.

10. Angajații nu pot, sub niciun motiv, să condiționeze diagnosticarea și tratamentul pacientului, solicitând de la acesta, de la tutore sau rudele sale bani, cadouri, servicii și alte avantaje.

11. Este interzisă solicitarea, primirea sau acceptarea de cadouri, favoruri, invitații, împrumuturi și orice alte valori sau servicii pentru sine, membrii familiei sau pentru terțe persoane, dacă oferirea sau acordarea lor este legată direct sau indirect de desfășurarea activității profesionale. Orice caz de oferire și/sau acceptare a unui cadou, trebuie să fie declarat în modul stabilit de Hotărârea Guvernului nr.116 din 26 februarie 2020 „Privind regimul juridic al cadourilor”.

12. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, angajații instituției sunt obligați să respecte regimul legal al conflictului de interese, să nu se implice în activități sau înțelegeri, direct sau prin intermediul persoanelor apropiate, care ar provoca conflicte de interese. Să nu folosească poziția sa în interese particulare și să nu sugereze careva recompense pentru îndeplinirea oricăror atribuții de serviciu.

13. Angajații instituției sunt obligați să declare conflictul de interese, ori de câte ori apar asemenea situații și să sesizeze conducerea instituției privind cazurile de influență necorespunzătoare;

14. Angajații au obligația să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cadrul activității profesionale. Informațiile confidențiale pot fi dezvăluite doar cu consimțământul scris al pacientului, tutorelui, reprezentantului legal iar în lipsa acestora doar în temeiurile prevăzute expres de legislația în vigoare. Comunicarea informațiilor prin intermediul mijloacelor de informare în masă în numele IMSP AMT Ciocana este realizată numai de către subdiviziunea specializată sau de către persoana abilitată cu acest drept.

15. Se interzice practicarea oricăror forme de înșelăciune.

16. Angajații vor refuza să efectueze vreo procedură care poate aduce prejudicii pacientului.

17. În cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu angajații asigură protecția proprietății publice și evită orice prejudiciere a acesteia. Timpul de muncă, precum și bunurile aflate în proprietatea și/sau posesia IMSP AMT Ciocana, inclusiv sistemele informaționale, sunt utilizate numai în scopul desfășurării activităților aferente funcției publice deținute. Este respectat modul de transmitere, utilizare și păstrare a ștampilei, documentelor de strictă evidență și a altor bunuri, inclusiv a celor cu regim special de utilizare. Sunt respectate politicile și procedurile din domeniul tehnologiilor informaționale, cele legate de poșta electronică și de internet, concepute să mențină securitatea sistemului informațional.

Capitolul IV

Normele de conduită profesională

18. Pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, angajații își asumă responsabilitatea personală fiind obligați:

- a) să respecte și să aplice principiile de activitate prevăzute de prezentul Cod;
- b) să respecte prevederile legale, ordinele interne, precum și normele profesionale specifice activității desfășurate;
- c) să îndeplinească corect și în termen sarcinile de serviciu în limitele competențelor și responsabilităților atribuite;
- d) să aibă un comportament bazat pe respect, exigență, corectitudine și amabilitate în relațiile cu pacienții, cu toți colegii, inclusiv superiorii și subalternii;
- e) să nu răspundă la provocările sau insultele adresate de orice persoană cu care vine în contact în exercițiul funcției cu privire la persoana sa, a colegilor sau a instituției din care fac parte;
- f) să susțină și să desfășoare activitatea de combatere a fraudelor, corupției, precum și a altor acțiuni ilegale;
- g) să respingă orice tentative sau acte de corupție și conexe corupției, fapte de comportament corupțional sau acțiuni ilegale și să le comunice conducătorului ierarhic superior;
- h) să respecte regulile vestimentației atribuite unui angajat din sectorul medical;
- i) să fie loial instituției în care își desfășoară activitatea.

19. Angajații IMSP AMT Ciocana beneficiază de:

- a) condiții de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă;
- b) dotări materiale necesare, inclusiv de informații care să-i permită îndeplinirea sarcinilor de serviciu în condiții optime;
- c) pregătire profesională, inițială sau continuă, pe tot parcursul carierei sale, fiind promovat conform pregătirii profesionale, capacităților intelectuale, rezultatelor evaluării performanțelor, rezultatelor obținute și nivelului de calificare;
- d) confidențialitate și protecție a identității în cazul sesizării unor abuzuri, presiuni și influențe în luarea deciziilor.

20. Angajații instituției trebuie să participe nemijlocit la crearea și protejarea imaginii pozitive a profesiei și a instituției pe care o reprezintă.

21. Lucrătorul medical poate refuza efectuarea unui act medical din motive profesionale temeinice, care pot fi argumentate prin lipsa cunoștințelor suficiente și a calificării specifice în domeniu sau în cazul unor posibilități tehnico-materiale limitate pentru a efectua asistența solicitată, cu excepția cazurilor de urgență vitală.

22. Lucrătorul medical poate refuza să acorde asistență medicală atunci când devine imposibilă stabilirea unui contact terapeutic cu pacientul care manifestă o implicare psihoemoțională negativă. În astfel de cazuri lucrătorul medical va trimite pacientul către un alt lucrător medical, cu calificare similară, pentru acordarea asistenței medicale necesare.

23. Lucrătorul medical care se află lângă un pacient rănit sau în pericol are obligația să-i acorde asistență la nivelul posibilităților momentului și locului sau să se asigure că acesta primește îngrijirile necesare.

Capitolul V

Normele de conduită în raport cu pacientul

24. Lucrătorul medical trebuie să ofere pacientului, la cererea acestuia, informații depline și inteligibile despre starea sănătății sale, despre etapele tratamentului, riscurile și rezultatele scontate.

25. În cazul în care sunt întocmite documente medicale, persoana la care se referă documentul emis trebuie informată cu privire la conținutul acestuia.

26. Maniera de prezentare a informației trebuie să inspire optimism, speranță și încredere, fără a omite importanța factorului psihic.

27. Lucrătorul medical trebuie să respecte dreptul de decizie al pacientului, fără a-i impune convingerile personale și fără a exercita presiuni psihice asupra acestuia.

28. Cu cât actul medical preconizat este mai complex și mai riscant, cu atât informarea pacientului cu privire la riscurile și alternativele posibile trebuie să fie mai amplă.

29. Consimțământul pacientului poate fi acceptat în formă verbală sau în formă scrisă și se perfectează prin înscrierea în documentația medicală a acestuia, cu semnarea obligatorie de către pacient sau reprezentantul său legal (ruda apropiată) și medicul curant sau personalul medical, unde vor fi indicate explicit denumirea și condițiile actului medical preconizat, precum și riscurile posibile.

30. Prognosticul va fi comunicat familiei doar cu consimțământul pacientului.

31. Prognosticul grav va fi adus la cunoștința pacientului cu prudență, compasiune și tact, oferind pacientului suport psihoemoțional și speranță, iar în caz de necesitate, referire la consiliere psihologică.

32. Prognosticul real nu se va divulga în cazul în care pacientul declară că nu dorește să afle adevărul. În asemenea caz, pot fi informați unii membri ai familiei pacientului, conform indicațiilor acestuia.

Capitolul VI

Normele de conduită colegiale

33. În relațiile cu colegii, angajații urmează să stabilească relații bazate pe responsabilitate, loialitate, egalitate în drepturi, respect reciproc, colaborare și sprijin profesional. Să manifeste onestitate, obiectivitate, bună-credință, solidaritate, integritate morală și profesională. Să manifeste spirit de echipă și să acorde sprijin eforturilor profesionale ale colegilor.

34. Blamarea și defăimarea colegilor în prezența pacienților, a personalului sanitar sau al altor persoane, precum și orice expresie sau act capabil să compromită încrederea în medicul curant și autoritatea acestuia constituie o încălcare a regulilor etice și deontologice.

35. Angajatul împuternicit să verifice sau să dirijeze alți angajați, precum și să gestioneze activitatea subdiviziunilor din cadrul IMSP AMT Ciocana, este obligat:

a) să promoveze normele de conduită și să asigure respectarea acestora de către angajații din subordine, inclusiv prin propriul său comportament integru;

b) să asigure egalitatea în șanse și tratament în ceea ce privește cariera angajatului din subordine;

c) să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru angajații din subordine, în cazul în care propune sau aprobă promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordă stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism sau discriminare;

d) să identifice necesitățile de dezvoltare profesională și să întreprindă măsuri în vederea sporirii performanței și integrității profesionale;

e) să asigure cunoașterea de către angajații din subordine a standardelor corespunzătoare de comportament etic și profesional;

f) să asigure aducerea la cunoștință și aplicarea de către angajați a prevederilor actelor normative din domeniu și ordinelor interne;

g) să ia măsurile necesare pentru a preveni implicarea personalului în comiterea faptelor ce afectează integritatea profesională;

h) să fie obiectiv și exigent față de subalterni, să susțină inițiativele lor;

i) să contribuie la crearea în colectiv a unei atitudini de intoleranță față de încălcările disciplinei de serviciu.

Capitolul VII

Comitetul de Etică

36. În vederea aplicării prevederilor prezentului Cod, în cadrul IMSP AMT Ciocana funcționează Comitetul de Etică, care își desfășoară activitatea în baza unui regulament.

37. Comitetul de Etică reprezintă o structură operativă a IMSP AMT Ciocana creată în vederea aplicării și respectării de către personalul medico-sanitar din cadrul instituției a normelor de bună conduită în practica medicală și în scopul prevenirii și rezolvării problemelor complicate de ordin moral, apărute în activitatea medicală.

38. Comitetul este un organ colegial format din persoane competente, care nu sunt salarizate și reprezintă atât domenii medicale, cât și alte domenii.

39. Comitetul de Etică se întrunește la cererea pacientului sau a rudelor acestuia, a unui medic sau grup de medici, a administrației instituției sau a unor organizații guvernamentale, sindicate, altor persoane interesate.

40. Comitetul de Etică are funcție consultativă. În fiecare caz de încălcare a prezentului Cod, precum și a altor norme în domeniu, Comitetul de Etică prezintă conducerii instituției un raport privind examinarea sesizării despre încălcare, care va cuprinde recomandări și modalități de soluționare a acestora.

41. Conducerea instituției va lua decizia finală cu privire la cazurile de încălcare a prezentului Cod și la aplicarea sancțiunilor, care vor fi aduse la cunoștința persoanelor interesate.

42. Raportul comitetului de etică trebuie să fie în acord cu prevederile stipulate în legislația în vigoare a Republicii Moldova și în conformitate cu tratele internaționale.

Capitolul VIII

Responsabilitatea conducătorilor

43. Conducătorul IMSP AMT Ciocana trebuie să ia măsurile necesare pentru prevenirea cazurilor de încălcare a normelor de conduită de către angajați.

44. Monitorizarea, informarea și îndrumarea corectă a angajaților pentru o activitate etică și de calitate constituie principalele mijloace de punere în aplicare a prevederilor prezentului Cod de către administrația instituției.

45. Conducătorul are responsabilitatea elaborării unor instrumente de promovare și monitorizare continuă în rândul angajaților a valorilor și normelor prezentului Cod.

46. Conducătorul este responsabil de acțiunile angajaților săvârșite cu încălcarea normelor morale și de conduită stabilite de prezentul Cod.

47. Conducătorul este obligat să asigure în cadrul instituției un climat de integritate instituțională, prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și sectoriale, precum și a cerințelor specifice de integritate profesională, în special denunțarea și tratarea influențelor necorespunzătoare, accidentelor fără urmări negative pentru sănătatea pacientului, situațiilor periculoase (metode nesigure de tratament, aparataje medicale nesigure), evenimentelor extreme care pot afecta serios sănătatea pacientului. Persoana care a întocmit raportul sau declarația va fi informată despre măsurile luate.

Capitolul IX

Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentului Cod

47. Prezentul Cod nu exclude și nu substituie actele normative și instituționale care stabilesc atribuțiile, responsabilitatea, drepturile și obligațiile membrilor comunității medicale și farmaceutice.

48. Angajații instituției sunt obligați să respecte prevederile prezentului Cod.

49. La apariția problemelor privind aplicarea prevederilor prezentului Cod sau în caz de incertitudine în luarea deciziilor, angajații instituției vor consulta Comitetul de Etică.

50. Pentru încălcarea prevederilor prezentului Cod, precum și prevederile altor acte normative angajații instituției răspund disciplinar.

51. Sancțiunile disciplinare se aplică în condițiile Codului Muncii al R.M. nr. 154-XV din 28 martie 2003, cu ultimele modificări.

52. Răspunderea disciplinară a angajatului nu exclude răspunderea penală, contravențională, civilă sau materială a acestuia.

Capitolul X

Dispoziții finale

53. Prezentul Cod intră în vigoare de la data aprobării prin Ordinul directorului IMSP AMT Ciocana.

54. În termen de 15 zile de la data aprobării, prezentul Cod va fi adus la cunoștință, sub semnătură, fiecărui angajat.